

ПРОТОКОЛ

проти незаконного ввозу мігрантів по суші, морю і повітрю, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності

ДАТА ПІДПИСАННЯ: 15.11.2000 р.

ДАТА ПІДПИСАННЯ УКРАЇНОЮ: 15.11.2001 р.

ДАТА РАТИФІКАЦІЇ: 04.02.2002 р.

ДАТА НАБУТТЯ ЧИННОСТІ: 20.06.2004 р.

Прийнятий резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 року

Преамбула

Держави-учасниці цього Протоколу,

заявляючи, що для вжиття ефективних заходів щодо попередження незаконного ввозу мігрантів по суші, морю і повітрю і боротьбі з ним необхідний усеосяжний міжнародний підхід, включаючи співробітництво, обмін інформацією та інші відповідні заходи, у тому числі соціально-економічні заходи, на національному, регіональному і міжнародному рівнях,

посилаючись на Резолюцію 54/212 Генеральної Асамблеї від 22 грудня 1999 року, в якій Асамблея настійно закликала держави-члени і систему Організації Об'єднаних Націй зміцнювати міжнародне співробітництво в галузі міжнародної міграції та розвитку з метою сприяння усуненню корінних причин міграції, особливо тих, які пов'язані з убогістю, і максимального збільшення вигод від міжнародної міграції для тих, кого це стосується, і рекомендувала у відповідних випадках міжрегіональним, регіональним і субрегіональним механізмам продовжувати займатися розглядом питання про міграцію і розвиток,

будучи переконані в необхідності забезпечувати мігрантам гуманне ставлення і повний захист їхніх прав,

з огляду на ту обставину, що, незважаючи на роботу, проведену на інших міжнародних форумах, не існує універсального документа, у якому зачіпалися б всі аспекти незаконного ввозу мігрантів та інші пов'язані з цим питання,

будучи стурбовані значним розширенням діяльності організованих злочинних груп стосовно незаконного ввозу мігрантів та іншої пов'язаної з ним злочинної діяльності, зазначеної в цьому Протоколі, яка завдає величезної шкоди відповідним державам,

будучи також стурбовані тим, що незаконний ввіз мігрантів може створювати загрозу для життя або безпеки залучених до нього мігрантів,

посилаючись на Резолюцію 53/111 Генеральної Асамблеї від 9 грудня 1998 року, в якій Асамблея ухвалила заснувати міжурядовий спеціальний комітет відкритого складу для розробки всеосяжної міжнародної конвенції проти транснаціональної організованої

злочинності й обговорення питання про розробку, зокрема, міжнародного документа по боротьбі проти незаконного ввозу і транспортування мігрантів, у тому числі морем,

будучи переконані, що доповнення Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності міжнародним документом проти незаконного ввозу мігрантів по суші, морю і повітря сприятиме попередженню таких злочинів і боротьбі з ними,

погодилися про таке:

I. Загальні положення

Стаття 1

Зв'язок з Конвенцією Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності

1. Цей Протокол доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності. Він тлумачиться разом з Конвенцією.
2. Положення Конвенції застосовуються *mutatis mutandis* до цього Протоколу, якщо в ньому не передбачене інше.
3. Злочини, визнані такими відповідно до статті 6 цього Протоколу, розглядаються як злочини, визнані такими відповідно до Конвенції.

Стаття 2

Мета

Мета цього Протоколу полягає у попередженні незаконного ввозу мігрантів і боротьбі з ним, а також у заохоченні співробітництва між Державами-учасницями у досягненні цих цілей при забезпеченні захисту прав незаконно ввезених мігрантів.

Стаття 3

Терміни

Для цілей цього Протоколу:

- a) "незаконний ввіз мігрантів" означає забезпечення з метою одержання, прямо або посередньо, будь-якої фінансової або іншої матеріальної вигоди, незаконного в'їзду до будь-якої Держави-учасниці будь-якої особи, яка не є її громадянином або не проживає постійно на її території;
- b) "незаконний в'їзд" означає перетин кордонів без дотримання необхідних вимог для законного в'їзду до приймаючої держави;
- c) "підроблений документ на в'їзд/виїзд або посвідчення особи" означає будь-який документ на в'їзд/виїзд або посвідчення особи, які:
 - i) були підроблені або змінені будь-яким матеріальним чином будь-якою особою або установою, крім тих, які в законному порядку уповноважені виготовляти або видавати документ на в'їзд/виїзд або посвідчення особи від імені держави; або;

ii) були неналежним чином видані або отримані за допомогою подання невірних даних, корупції або примусу чи будь-яким іншим незаконним чином; або;

iii) використовуються особою, іншою, ніж законний власник;

d) "судно" означає плавучі засоби будь-якого типу, включаючи судна неводотоннажного типу і гідролітаки, які використовуються або можуть бути використанні в якості засобу транспортування по воді, за винятком військових кораблів, допоміжних військово-морських судів або інших судів, що належать державі або тих, що експлуатуються нею і використовуються, у відповідний момент, тільки на державній некомерційній службі.

Стаття 4

Сфера застосування

Цей Протокол, якщо в ньому не зазначене інше, застосовується до попередження, розслідування і кримінального переслідування у зв'язку зі злочинами, визнаними такими відповідно до статті 6 цього Протоколу, якщо ці злочини носять транснаціональний характер і вчинені за участю організованої злочинної групи, а також до захисту прав осіб, які стали об'єктом таких злочинів.

Стаття 5

Кримінальне переслідування мігрантів

Цей Протокол не застосовується для кримінального переслідування мігрантів у силу тільки тієї обставини, що вони стали об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу.

Стаття 6

Криміналізація

1. Кожна Держава-учасниця вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть знадобитися для того, щоб визнати в якості кримінально карних такі діяння, коли вони вчиняються навмисне і з метою одержати, прямо або посередньо, фінансову або іншу матеріальну вигоду:

a) незаконний ввіз мігрантів;

b) коли вони вчиняються з метою створення умов для незаконного ввозу мігрантів:

i) виготовлення підробленого документа на в'їзд/виїзд або посвідчення особи;

ii) придбання або надання такого документа або володіння ним;

c) надання будь-якій особі, яка не є громадянином відповідної держави або не проживає постійно на її території, можливості знаходитися в цій державі без дотримання необхідних вимог для законного перебування в ній шляхом використання способів, згаданих у підпункті (b) цього пункту, або будь-яких інших незаконних засобів.

2. Кожна Держава-учасниця також вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть знадобитися для того, щоб визнати в якості кримінально карних такі діяння:

а) за умови дотримання основних принципів своєї правової системи - замах на вчинення будь-якого злочину, визнаного таким відповідно до пункту 1 цієї статті;

б) участь як спілняка у вчиненні будь-якого злочину, визнаного таким відповідно до пункту 1 (а), (б) (і) або (с) цієї статті, і, за умови дотримання основних принципів своєї правової системи - участь як спілняка у вчиненні будь-якого злочину, визнаного таким відповідно до пункту 1 (б) (іі) цієї статті;

с) організацію інших осіб або керівництво ними з метою вчинення будь-якого злочину, визнаного таким відповідно до пункту 1 цієї статті.

3. Кожна Держава-учасниця вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть знадобитися, для того щоб визнати в якості таких, що обтяжують злочини, обставини, визнані такими відповідно до пункту 1 (а), (б) (і) та (с) цієї статті, і, за умови дотримання основних принципів своєї правової системи, злочини, визнані такими відповідно до пункту 2 (б) і (с) цієї статті, обставини:

а) які ставлять або можуть поставити під погрозу життя або безпеку відповідних мігрантів; або

б) які зв'язані з нелюдським або принижуючим гідність поведження з такими мігрантами, у тому числі з метою експлуатації.

4. Ніщо в цьому Протоколі не перешкоджає Державі-учасниці вживати заходів щодо будь-якої особи, діяння якої є кримінально карним відповідно до її внутрішнього законодавства.

II. Незаконний ввіз мігрантів по морю

Стаття 7 Співробітництво

Держави-учасниці співробітничать у максимально можливому ступені з метою попередження і припинення незаконного ввозу мігрантів по морю відповідно до міжнародного морського права.

Стаття 8 Заходи протидії незаконному ввозу мігрантів по морю

1. Держава-учасниця, яка має розумні підстави підозрювати, що судно, яке або несе її прапор або заявляє про те, що воно зареєстроване в цій державі, або не має національності, або, хоча і несе іноземний прапор або відмовляється показати прапор, має в дійсності національність цієї Держави-учасниці, бере участь у незаконному ввозі мігрантів по морю, може запросити допомогу інших Держав-учасниць для припинення використання цього судна з цією метою. Держави-учасниці, до яких звернений подібний запит, надають таку допомогу, у тій мері, в якій це можливо, у межах наявних засобів.

2. Держава-учасниця, що має розумні підстави підозрювати, що судно, яке здійснює свободу судноплавства відповідно до міжнародного права і несе прапор іншої держави-учасниці або має знаки його реєстрації в такій державі, бере участь у незаконному ввозі мігрантів по морю, може повідомити про це державу прапора, запросити підтвердження

реєстрації і, у разі підтвердження, просити дозволу держави прапора вжити належних заходів щодо цього судна. Держава прапора може дозволити запитуючій державі, зокрема:

а) висадитися на це судно;

б) зробити огляд цього судна; і

с) у разі виявлення доказів участі цього судна у незаконному ввозі мігрантів по морю, вжити належних заходів щодо цього судна, а також осіб і вантажу на борту в порядку, дозволеному державою прапора.

3. Держава-учасниця, яка здійснила будь-який захід відповідно до пункту 2 цієї статті, негайно інформує заінтересовану державу прапора про результати.

4. Держава-учасниця негайно дає відповідь на отриманий від іншої Держави-учасниці запит для визначення того, чи має судно, яке заявляє про його реєстрацію в цій державі або несе її прапор, право на це, а також відповідь на запит про дозвіл, зроблений відповідно до пункту 2 цієї статті.

5. Держава прапора може, відповідно до статті 7 цього Протоколу, супроводити свій дозвіл умовами, які повинні бути погоджені між нею і запитуючою державою, у тому числі умовами, які стосуються відповідальності та масштабів ефективних заходів, які повинні бути вжиті. Держава-учасниця не вживає додаткових заходів без прямого дозволу держави прапора за винятком тих, які необхідні для усунення безпосередньої загрози для життя людей або які впливають з відповідних двосторонніх або багатосторонніх угод.

6. Кожна Держава-учасниця призначає орган або, у разі потреби, органи, які повинні одержувати запити про допомогу, про підтвердження реєстрації або права судна нести її прапор, а також про дозвіл вжити належних заходів і відповідати на такі запити. Повідомлення про таке призначення направляється через Генерального секретаря всім іншим Державам-учасницям протягом одного місяця з моменту призначення.

7. Держава-учасниця, яка має розумні підстави підозрювати, що судно бере участь у незаконному ввозі мігрантів по морю і не має національності або може бути прирівняне до судна без національності, може зробити висадку на судно і його огляд. Якщо виявлені докази, які підтверджують цю підозру, така Держава-учасниця вживає належних заходів згідно з відповідними положеннями внутрішнього і міжнародного права.

Стаття 9

Захисні положення

1. Коли Держава-учасниця вживає заходів щодо будь-якого судна відповідно до статті 8 цього Протоколу, вона:

а) забезпечує безпеку осіб на борту і гуманне поводження з ними;

б) належним чином враховує необхідність не ставити під загрозу безпеку судна або його вантажу;

с) належним чином враховує необхідність не завдавати шкоди комерційним або юридичним інтересам держави прапора або будь-якої іншої заінтересованої держави;

d) забезпечує, у межах наявних можливостей, щоб будь-який захід, вжитий щодо судна, відповідав міркуванням екологічної безпеки.

2. Якщо мотиви, з урахуванням яких були вжиті заходи відповідно до статті 8 цього Протоколу, виявляються необґрунтованими, то судно одержує компенсацію за будь-які заподіяні збитки або шкоду за умови, що це судно не вчинило якого-небудь діяння, яке виправдує вжиті заходи.

3. Будь-який захід, вжитий або здійснений відповідно до цього розділу, належним чином відображає необхідність не перешкоджати або не завдавати шкоди:

a) правам і зобов'язанням і здійсненню юрисдикції прибережних держав відповідно до міжнародного морського права; або

b) правомочностям держави прапора на здійснення юрисдикції та контролю з адміністративних, технічних і соціальних питань, пов'язаних із судном.

4. Будь-який захід, який вживається на морі відповідно до цього розділу, здійснюється тільки військовими кораблями або військовими літальними апаратами, або іншими кораблями чи літальними апаратами, які мають чіткі зовнішні знаки, що дозволяють упізнати їх як такі, що перебувають на державній службі, і які уповноважені для цієї мети.

III. Попередження, співробітництво та інші заходи

Стаття 10 Інформація

1. Без шкоди для статей 27 і 28 Конвенції Держави-учасниці, насамперед ті Держави-учасниці, які мають спільні кордони або знаходяться на маршрутах, по яких здійснюється незаконний ввіз мігрантів, для досягнення цілей цього Протоколу обмінюються, відповідно до їх внутрішніх правових і адміністративних систем, відповідною інформацією з таких питань, як:

a) пункти відправлення і призначення, а також маршрути, перевізники і транспортні засоби, які, як це відомо або підозрюється, використовуються будь-якою організованою злочинною групою, яка бере участь у вчиненні діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу;

b) дані про організації або організовані злочинні групи, які, як це відомо або підозрюється, беруть участь у вчиненні діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, і методи, які вони використовують;

c) відмітні ознаки дійсності та належна форма документів на в'їзд/виїзд, які видаються Державою-учасницею, і відомості про викрадені бланки документів на в'їзд/виїзд або посвідчень особи або їх наступне неправомірне використання;

d) засоби і методи приховування і транспортування людей, протизаконна зміна, відтворення або придбання чи неправомірне використання документів на в'їзд/виїзд або посвідчень особи, які застосовуються при вчиненні діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, і способи їх виявлення;

е) законодавчий досвід, а також практика і заходи, спрямовані на попередження діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, і боротьбу з ними; і

ф) науково-технічна інформація, корисна для діяльності правоохоронних органів з метою розширення їхніх можливостей з попередження, виявлення і розслідування діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, і кримінального переслідування причетних до них осіб.

2. Держава-учасниця, яка одержує інформацію, виконує будь-яке прохання Держави-учасниці, яка надає інформацію, пов'язану з встановленням обмежень щодо її використання.

Стаття 11

Заходи прикордонного контролю

1. Без шкоди для міжнародних зобов'язань щодо вільного пересування людей Держави-учасниці, наскільки це можливо, встановлюють такі заходи прикордонного контролю, які можуть знадобитися для попередження і виявлення незаконного ввозу мігрантів.

2. Кожна Держава-учасниця вживає законодавчих та інших відповідних заходів для попередження, наскільки це можливо, використання транспортних засобів, які експлуатуються комерційними перевізниками, при вчиненні злочину, визнаного таким відповідно до пункту 1 (а) статті 6 цього Протоколу.

3. У відповідних випадках і без шкоди для застосованих міжнародних конвенцій такі заходи включають встановлення для комерційних перевізників, у тому числі будь-якої транспортної компанії або власника, чи оператора будь-яких транспортних засобів, зобов'язання переконатися в тому, що всі пасажирів мають документи на в'їзд/виїзд, необхідні для в'їзду до приймаючої держави.

4. Кожна Держава-учасниця вживає необхідних заходів, відповідно до свого внутрішнього законодавства для того, щоб передбачити санкції за порушення зобов'язання, встановленого в пункті 3 цієї статті.

5. Кожна Держава-учасниця розглядає можливість вжиття заходів, які дозволяють, відповідно до її внутрішнього законодавства, відмовляти у в'їзді особам, причетним до вчинення злочинів, визнаних такими відповідно до цього Протоколу, або анулювати їхні візи.

6. Без шкоди для статті 27 Конвенції Держави-учасниці розглядають можливість зміцнення співробітництва між органами прикордонного контролю, у тому числі шляхом створення і підтримки прямих каналів зв'язку.

Стаття 12

Надійність документів і їхній контроль

Кожна Держава-учасниця вживає, у межах наявних можливостей, таких заходів, які можуть знадобитися для:

а) забезпечення такої якості документів, що видаються нею, на в'їзд/виїзд або посвідчень особи, що у максимальному ступені ускладнювало б їхнє неправомірне використання і підробку або протизаконну зміну, відтворення або видачу; і

b) забезпечення захищеності та надійності документів на в'їзд/виїзд або посвідчень особи, виданих цією Державою-учасницею або від її імені, а також для попередження їхнього незаконного виготовлення, видачі та використання.

Стаття 13

Законність і дійсність документів

Держава-учасниця проводить на прохання іншої Держави-учасниці, відповідно до свого внутрішнього законодавства, протягом розумного строку перевірку законності та дійсності виданих або нібито виданих від її імені документів на в'їзд/виїзд або посвідчень особи, щодо яких є підозри, що вони використовуються з метою вчинення діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу.

Стаття 14

Підготовка кадрів і технічне співробітництво

1. Держави-учасниці забезпечують або вдосконалюють спеціалізовану підготовку співробітників міграційних та інших відповідних органів з питань попередження діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, і гуманного поводження з мігрантами, які стали об'єктом таких діянь, при забезпеченні поваги їхніх прав, установлених у цьому Протоколі.

2. Держави-учасниці співробітничать одна з одною і з компетентними міжнародними організаціями, неурядовими організаціями, іншими відповідними організаціями й іншими елементами громадянського суспільства, у відповідних випадках, у забезпеченні на своїй території належної підготовки кадрів з метою попередження, припинення і викорінювання діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, а також захисту прав мігрантів, які стали об'єктом таких діянь. Зазначена підготовка включає:

a) підвищення надійності та якості документів на в'їзд/виїзд;

b) виявлення підроблених документів на в'їзд/виїзд або посвідчень особи;

c) збір оперативної інформації про злочини, яка стосується, зокрема, виявлення організованих злочинних груп, які, як це відомо або підозрюється, беруть участь у вчиненні діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, методів, які використовуються для транспортування незаконно ввезених мігрантів, неправомірного використання документів на в'їзд/виїзд або посвідчень особи з метою вчинення діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, і способів приховування, які використовуються при незаконному ввезенні мігрантів;

d) удосконалювання процедур виявлення незаконно ввезених осіб у встановлених і невстановлених пунктах в'їзду і виїзду; і

e) гуманне поводження з мігрантами і захист їхніх прав, встановлених у цьому Протоколі.

3. Держави-учасниці, які мають у розпорядженні відповідних фахівців і досвід, розглядають можливість надання технічної допомоги державам, які часто є країнами походження або транзиту для осіб, які стали об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу. Держави-учасниці докладають усіх зусиль для надання необхідних ресурсів, таких як транспортні засоби, комп'ютерні системи і пристрої для зчитування документів, для цілей боротьби з діяннями, зазначеними у статті 6.

Стаття 15

Інші заходи з попередження

1. Кожна Держава-учасниця вживає заходів по забезпеченню створення або удосконалювання інформаційних програм, спрямованих на поглиблення розуміння суспільством тієї обставини, що діяння, зазначені у статті 6 цього Протоколу, являють собою злочинну діяльність, яку часто здійснюють організовані злочинні групи в корисливих цілях і яка створює серйозну загрозу для відповідних мігрантів.
2. Відповідно до статті 31 Конвенції Держави-учасниці співробітничать в галузі суспільної інформації з метою попередження того, щоб потенційні мігранти ставали жертвами організованих злочинних груп.
3. Кожна Держава-учасниця сприяє розробці програм і співробітництву в галузі розвитку на національному, регіональному і міжнародному рівнях або, у відповідних випадках, удосконалює такі програми і співробітництво, враховуючи соціально-економічні реальності міграції і приділяючи особливу увагу районам, які знаходяться в несприятливому економічному і соціальному становищі, з метою боротьби з корінними соціально-економічними причинами незаконного ввозу мігрантів, такими як убогість і низький рівень розвитку.

Стаття 16

Заходи захисту і допомоги

1. При виконанні цього Протоколу кожна Держава-учасниця вживає, відповідно до своїх зобов'язань з міжнародного права, усіх відповідних заходів, у тому числі, якщо це необхідно, в галузі законодавства, для дотримання і захисту прав осіб, які стали об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, як ці права передбачені застосовними нормами міжнародного права, зокрема права на життя і права не піддаватися катуванням або іншим жорстоким, нелюдським або принижуючим гідність видам поведінки або покарання.
2. Кожна Держава-учасниця вживає відповідних заходів з надання мігрантам відповідного захисту від насильства, якому вони можуть піддатися з боку окремих осіб або груп з тієї причини, що вони стали об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу.
3. Кожна Держава-учасниця надає відповідну допомогу мігрантам, життя або безпека яких поставлені під загрозу з тієї причини, що вони стали об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу.
4. При застосуванні положень цієї статті Держави-учасниці беруть до уваги особливі потреби жінок і дітей.
5. У разі затримки будь-якої особи, яка стала об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, кожна Держава-учасниця виконує свої зобов'язання по Віденській конвенції про консульські зносини, коли це застосовно, у тому числі зобов'язання негайно інформувати цю особу про положення, які стосуються повідомлень, що направляються консульським посадовим особам, і зносин з такими посадовими особами.

Стаття 17

Угоди і домовленості

Держави-учасниці розглядають можливість укладення двосторонніх або регіональних угод або оперативних домовленостей чи взаєморозумінь, спрямованих на:

- a) прийняття найбільш належних і ефективних заходів з попередження діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, і боротьбі з ними; або
- b) розвиток застосування положень цього Протоколу у відносинах між ними.

Стаття 18

Повернення незаконно завезених мігрантів

1. Кожна Держава-учасниця погоджується сприяти поверненню і приймати без необґрунтованих або нерозумних затримок особу, яка стала об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, і яка є її громадянином або яка має право постійно проживати на її території в момент повернення.
2. Кожна Держава-учасниця розглядає, відповідно до свого внутрішнього законодавства, можливість сприяння поверненню і прийняття особи, яка стала об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, і яка мала право постійно проживати на її території в момент в'їзду до приймаючої держави.
3. На прохання приймаючої Держави-учасниці, запитувана Держава-учасниця без необґрунтованих або нерозумних затримок перевіряє, чи є особа, яка стала об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, її громадянином або чи має вона право постійно проживати на її території.
4. З метою сприяння поверненню особи, яка стала об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, і не має відповідних документів, Держава-учасниця, громадянином якої є така особа або на території якої така особа має право постійно проживати, погоджується видавати, на прохання приймаючої Держави-учасниці, такі документи на в'їзд/виїзд або інші дозволи, які можуть знадобитися для повернення цієї особи на її територію.
5. Кожна Держава-учасниця, яка має відношення до повернення будь-якої особи, яка стала об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, вживає всіх відповідних заходів для здійснення такого повернення впорядкованим чином і при належному врахуванні питань забезпечення безпеки і поваги гідності цієї особи.
6. Держави-учасниці можуть співробітничати з відповідними міжнародними організаціями з питань виконання цієї статті.
7. Ця стаття не завдає шкоди будь-якому праву, наданому особам, які стали об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу, в силу будь-якого положення внутрішнього законодавства приймаючої Держави-учасниці.
8. Ця стаття не зачіпає зобов'язань, узятих по будь-якому іншому застосовному договору, чи то двосторонньому чи багатосторонньому, або будь-якій іншій застосовній оперативній угоді або домовленості, які регулюють, повністю або частково, питання повернення осіб, які стали об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу.

IV. Заключні положення

Стаття 19

Виключне положення

1. Ніщо в цьому Протоколі не зачіпає інших прав, зобов'язань і відповідальності держав і окремих осіб відповідно до міжнародного права, включаючи міжнародне гуманітарне право і міжнародне право в галузі прав людини і, зокрема, коли це застосовно, Конвенцію 1951 року і Протокол 1967 року, що стосуються статусу біженців, і принцип невиселення, закріплений у них.
2. Заходи, передбачені цим Протоколом, тлумачаться і застосовуються таким чином, щоб це не було дискримінаційним щодо осіб на тій підставі, що вони стали об'єктом діянь, зазначених у статті 6 цього Протоколу. Тлумачення і застосування цих заходів здійснюються відповідно до міжнародно-визнаних принципів недискримінації.

Стаття 20

Врегулювання спорів

1. Держави-учасниці прагнуть врегулювати спори щодо тлумачення або застосування цього Протоколу шляхом переговорів.
2. Будь-який спір між двома або більш Державами-учасницями щодо тлумачення або застосування цього Протоколу, який не може бути урегульований шляхом переговорів протягом розумного періоду часу, передається на прохання однієї з цих Держав-учасниць на арбітражний розгляд. Якщо протягом шести місяців із дня звернення з проханням про арбітраж ці Держави-учасниці не зможуть домовитися про його організацію, будь-яка з цих Держав-учасниць може передати спір до Міжнародного Суду, звернувшись із заявою відповідно до Статуту Суду.
3. Кожна Держава-учасниця може під час підписання, ратифікації, прийняття або затвердження цього Протоколу, або під час приєднання до нього заявити про те, що вона не вважає себе зв'язаною положеннями пункту 2 цієї статті. Інші Держави-учасниці не зв'язані положеннями пункту 2 цієї статті щодо будь-якої Держави-учасниці, яка зробила таке застереження.
4. Будь-яка Держава-учасниця, яка зробила застереження відповідно до пункту 3 цієї статті, може в будь-який час зняти це застереження шляхом направлення повідомлення Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 21

Підписання, ратифікація, прийняття, затвердження і приєднання

1. Цей Протокол відкритий для підписання всіма державами з 12 по 15 грудня 2000 року в Палермо, Італія, а потім у Центральних установах Організації Об'єднаних Націй у Нью-Йорку до 12 грудня 2002 року.
2. Цей Протокол також відкритий для підписання регіональними організаціями економічної інтеграції за умови, що принаймні одна з держав-членів такої організації підписала цей Протокол відповідно до пункту 1 цієї статті.
3. Цей Протокол підлягає ратифікації, прийняттю або затвердженню. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття або затвердження здаються на зберігання

Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй. Регіональна організація економічної інтеграції може здати на зберігання свою ратифікаційну грамоту або документ про прийняття або затвердження, якщо принаймні одна з її держав-членів вчинила в такий же спосіб. У цій ратифікаційній грамоті або в документі про прийняття або затвердженні така організація заявляє про сферу своєї компетенції щодо питань, які регулюються цим Протоколом. Така організація також повідомляє депозитарієві про будь-яку відповідну зміну сфери своєї компетенції.

4. Цей Протокол відкритий для приєднання будь-якої держави або будь-якої регіональної організації економічної інтеграції, принаймні одна з держав-членів якої є Учасницею цього Протоколу. Документи про приєднання здаються на зберігання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй. Під час приєднання регіональна організація економічної інтеграції заявляє про сферу своєї компетенції щодо питань, які регулюються цим Протоколом. Така організація також повідомляє депозитарієві про будь-яку відповідну зміну сфери своєї компетенції.

Стаття 22

Набуття чинності

1. Цей Протокол набуває чинності на дев'яностий день після дати здачі на зберігання сорокової ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження або приєднання, але він не набуває чинності до набуття чинності Конвенцією. Для мети цього пункту будь-яка така грамота або документ, здані на зберігання регіональною організацією економічної інтеграції, не розглядаються в якості додаткових до грамот або документів, зданих на зберігання державами-членами такої організації.

2. Для кожної держави або регіональної організації економічної інтеграції, які ратифікують, приймають або затверджують цей Протокол, або приєднуються до нього після здачі на зберігання сорокової ратифікаційної грамоти або документа про таку дію, цей Протокол набуває чинності на тридцятий день після дати здачі на зберігання такою державою або організацією відповідної грамоти або документа або в дату набуття цим Протоколом чинності відповідно до пункту 1 цієї статті залежно від того, що настає пізніше.

Стаття 23

Зміни та доповнення

1. Після закінчення п'яти років після набуття чинності цим Протоколом Держава-учасниця цього Протоколу може запропонувати зміни та доповнення і направити їх Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй, який потім перепроводжує запропоновані зміни та доповнення Державам-учасницям і Конференції Учасників Конвенції з метою розгляду цих пропозицій та ухвалення рішення щодо них. Держави-учасниці цього Протоколу, які беруть участь у Конференції Учасників, докладають усіх зусиль для досягнення консенсусу щодо кожної зміни та доповнення. Якщо всі зусилля по досягненню консенсусу були вичерпані і згоди не було досягнуто, то, як крайній захід, для прийняття змін та доповнень потрібно більшість у дві третини голосів Держав-учасниць цього Протоколу, які присутні та беруть участь у голосуванні на засіданні Конференції Учасників.

2. У питаннях, які входять до сфери їхньої компетенції, регіональні організації економічної інтеграції здійснюють своє право голосу відповідно до цієї статті, маючи число голосів, рівне числу їхніх держав-членів, які є Учасницями цього Протоколу. Такі

організації не здійснюють своє право голосу, якщо їхні держави-члени здійснюють своє право голосу, і навпаки.

3. Зміни та доповнення, прийняті відповідно до пункту 1 цієї статті, підлягають ратифікації, прийняттю або затвердженню Державами-учасницями.

4. Зміни та доповнення, прийняті відповідно до пункту 1 цієї статті, набувають чинності щодо Держави-учасниці через дев'яносто днів після дати здачі нею на зберігання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй ратифікаційної грамоти або документа про прийняття або затвердження таких змін та доповнень.

5. Коли зміни та доповнення набувають чинності, вони стають обов'язковими для тих Держав-учасниць, які висловили згоду бути зв'язаними ними. Інші Держави-учасниці продовжують бути зв'язаними положеннями цього Протоколу і будь-якими змінами та доповненнями, ратифікованими, прийнятими або затвердженими ними раніше.

Стаття 24

Денонсація

1. Держава-учасниця може денонсувати цей Протокол шляхом направлення письмового повідомлення Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй. Така денонсація набуває чинності після закінчення одного року після дати одержання повідомлення Генеральним секретарем.

2. Регіональна організація економічної інтеграції перестає бути учасницею цього Протоколу, коли всі її держави-члени денонсували цей Протокол.

Стаття 25

Депозитарій і мови

1. Депозитарієм цього Протоколу призначається Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй.

2. Оригінал цього Протоколу, англійський, арабський, іспанський, китайський, російський і французький тексти якого є рівно автентичними, здається на зберігання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй.

На посвідчення чого повноважні представники, що підписалися нижче, належним чином уповноважені на те своїми урядами, підписали цей Протокол.
